

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Chițanu Andrei și avocații săi, Catană Victor, Cechir Viorelia, împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia din 25 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2014, în cauza penală în privința lui

Chițanu Andrei Constantin, născut la 13 decembrie 1976, originar din r-l Leova, domiciliat or. Basarabeasca str. Gării 3 ap. 7.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 06.08.2009 pînă la 25.02.2013

2. în instanța de apel din 02.05.2013 pînă la 10.02.2014

3. în instanța de recurs din 06.05.2014 pînă la 24.06.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 25 februarie 2013, Chițanu A.C. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele afacerilor interne pe un termen de 2 ani, și în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, fără aplicarea pedepsei complementare de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare i-a fost suspendată pe un termen de 1 an și nu v-a fi executată dacă condamnatul în termenul de probă fixat nu v-a săvârși o nouă infracțiune și prin comportarea exemplară și munca cinstită v-a îndreptăți încrederea acordată. Pedeapsa cu amendă va fi executată separat.

2. Potrivit sentinței, Chițanu A.C. activând în baza Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 206-ef din 11 iunie 2004 în funcția de șef de post, inspector superior de sector al postului de poliție Băscălia al CPR Basarabeasca, adică fiind o persoană cu funcție de răspundere, căreia în conformitate cu atribuțiile aferente funcției, precum și potrivit competențelor prevăzute de Legea nr. 416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, i-au fost acordate în mod permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice fiind obligat de a efectua controlul asupra îndeplinirii legislației, de a precua cereri, plângeri și informații parvenite de la cetățeni despre infracțiunile săvârșite, în cadrul investigării cererii lui Iabanji Pavel Ion pe faptul sustragerii pe ascuns a bunurilor în valoare de 14.800 lei și identificării infractorului, la 18.01.2006, în jurul orei 17.00, în biroul de serviciu, acționând de

comun acord cu persoane în privința cărora prin ordonanța din 25 decembrie 2008 cauza penală a fost disjunsă, a aplicat multiple lovituri cu un mijloc special adaptat și anume un băț cu lungimea aproximativ de 1 m, curățit de coajă, la capăt îngroșat, și cu pumnii și picioarele, lui Diacov Tudor Tudor, Diacov Nicolae Ilie, Cerguța Ilie Ion, persoane reținute fără temei legal, depășind în mod vădit limitele drepturilor acordate lui prin lege.

Tot el, la 23 ianuarie 2006, în jurul orei 20.00, depășind în mod vădit limitele drepturilor acordate lui de art. 16 al Legii cu privire la poliție, acționând din dorința de a obține informație de la Diacov T.T., Diacov N.I. și Cerguța I.I. referitor la infracțiunea comisă în gospodăria lui Iabanji P., aflându-se în sediul IDP al CPR Basarabeasca, acționând intenționat și de comun acord cu persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, cu un mijloc special adaptat și anume un cuier confecționat din lemn sub formă de triunghi și cu pumnii și picioarele, le-a aplicat lui Diacov T.T., Diacov N.I. și Cerguța I.I., pe rând, multiple lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-le dureri fizice puternice, iar Diacov N.I. și leziuni corporale sub formă de echimoze, calificate conform raportului de expertiză medico-legală din 09 august 2007, ca vătămări corporale care nu cauzează prejudiciu sănătății.

Acțiunile lui Chițanu A.C. au fost încadrate în baza art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, *tortura, adică, provocarea de către o persoană cu funcție de răspundere și cu folosirea unor obiecte adaptate, în mod intenționat, a unei dureri fizice și psihice persoanei, cu scopul de a obține de la aceasta informații și în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, depășirea atribuțiilor de serviciu, adică, săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul și apărătorul acestuia Cechir V., care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare. În motivarea apelului s-a invocat aprecierea eronată a probelor administrate la caz, care nu confirmă vinovăția inculpatului de cele imputate, iar pe capătul de învinuire bazat pe art. 328 alin. (1) Cod penal a expirat termenul de prescripție de atragere la răspundere penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2014, a fost respins apelul declarat ca nefondat, cu menținerea sentinței de condamnare a lui Chițanu A.C., în baza art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal (în redacția Legii nr 277-XVI din 18 decembrie 2008) și art. 328 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1), 87 și 90 Cod penal, la închisoare pe un termen de 5 ani, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, cu amendă în mărime de 150 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele afacerilor interne pe un termen de 2 ani.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond întemeiat a apreciat probele administrate la caz și ca urmare a încadrat corect acțiunile inculpatului în baza art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal (în redacția Legii nr 277-XVI din 18 decembrie 2008) și art. 328 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a verificat versiunile cu privire la încălcarea drepturilor inculpatului în cadrul urmăririi penale (calitatea de bănuț) și încălcarea principiului contradictorialității ele infirmându-se.

În primul rând, atât Chițanu A.C. cât și apărătorul ales al acestuia Ceachir V. au semnat procesul verbal de comunicare a drepturilor și obligațiilor bănuțului din 11 septembrie 2008, fără a menționa și sesiza despre existența unei presupuse încălcări a drepturilor bănuțului (f.d 173-174, vol. I). Mai mult ca atât, nici Chițanu A.C. și nici apărătorul ales al acestuia nu au indicat la încălcarea drepturilor bănuțului la audierea în calitate de învinuit și la momentul aducerii la cunoștință a materialelor cauzei, ei făcând mențiunea că nu au cereri și demersuri (f.d. 210, vol. I).

În al doilea rând, principiul contradictorialității presupune examinarea probelor în prezența părții apărării și a acuzării, oferindu-le acestora posibilitatea de a exercita rol activ în procesul stabilirii adevărului, împrejurare ce a fost respectată de instanța de fond, ea audiind părțile vătămate, inculpații, martorii și cercetând documentele și procesele verbale ale acțiunilor procesuale în prezența părții apărării și a acuzării.

Măsura de pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a considerat-o echitabilă. Instanța de fond a avut avantajul audierii părților, inclusiv și a inculpatului și a făcut just concluzia de evaluare a gradului de degradare a inculpatului și de categoria și mărimea pedepsei necesare pentru reeducarea și corectarea lui.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești adoptate pe caz se declară recurs ordinar de către inculpat și apărătorul acestuia Catană V., care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând că:

- a expirat termenul de prescripție pe capătul de acuzare bazat pe art. 328 alin. (1) Cod penal;

- fapta comisă nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal ;

- pe caz nu sunt probe ce ar dovedi vinovăția inculpatului de cele incriminate.

5.1. Împotriva hotărârilor judecătorești adoptate pe caz se declară recurs ordinar și de către avocatul Ceachir V., în numele inculpatului, care solicită casarea acestora, cu încetarea procesului, invocând temeieri similare cu cele ale apărătorului Catană V.

6. Verificând argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate urmează a fi admise parțial, din următoarele considerente:

Analizând hotărârile judecătorești contestate Colegiul atestă faptul că, instanțele de judecată au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia instanțelor despre vinovăția lui Chițanu A.C. în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. e) și art. 328 alin. (1) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul hotărârii instanței de fond, care în coroborare demonstrează complet vina inculpatului în faptele incriminate, astfel Colegiul, consideră justă concluzia instanței

de apel referitor la corectitudinea stabilirii stării de fapt și calificării acțiunilor inculpatului de către instanța de fond.

În acord cu instanța de apel, Colegiul consideră că, motive de casare a sentinței cât privește starea de fapt și de drept instanța de apel nu a avut, concluzia de condamnare a lui Chițan A.C. în baza art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal (în redacția Legii nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008) și art. 328 alin. (1) Cod penal reieșind din declarațiile părților vătămate, martorilor Diacov M., Diacov O. și Diacov S. precum și procesul verbal de cercetare la fața locului, procesul verbal de cercetare a obiectului, procesele verbale de confruntare între Diacov N.I. și Cerguța I.I.; Diacov T.T. și Diacov N.I., raportul de expertiză medico-legală din 30 iulie 2007.

Deși inculpatul pe întreg procesul penal a avut o poziție unică de nerecunoaștere a vinei în cele incriminate lui, însă instanța de apel întemeiat a conchis că aceasta nu generează achitarea acestuia, or în cursul judecării cauzei au fost prezentate probe care înlătură dubiul judiciar și dovedesc incontestabil legătura causală între faptele comise, acțiunile făptuitorului și consecințele survenite. Versiunea inculpatului este combătută prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată au fost stabilite cu certitudine că în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele constitutive ale componentelor de infracțiune prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal (în redacția Legii nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008) și art. 328 alin. (1) Cod penal.

Provocarea de dureri fizice și psihice părților vătămate în scopul obținerii de informații rezultă atât din declarațiile părților vătămate cât și din raportul de expertiză medico-legală nr. 112 D. Afirmația că acest raport nu poate fi pus la baza condamnării fiind efectuat peste 1 ani și 7 luni de la data săvârșirii infracțiunii, instanța de apel justificat nu l-a admis, ori așa cum rezultă din conținutul acestuia expertiza medico-legală a avut loc în baza documentului - raportul de examinare medico-legală nr. 32 din 30 ianuarie 2006 (f.d 117, vol. I) prin care s-a constatat că leziunile corporale la Diacov N.I. se datorează acțiuni de lovire cu un obiect dur-contondent la 18 și 23 ianuarie 2006 în cadrul Comisariatului de Poliție. Faptul că la Diacov T.T. nu s-au depistat leziuni corporale și că nu sunt probe ce ar dovedi existența acestora pe corpul lui Cerguța I.I. nu constituie motiv de achitare, acestora fiindu-le cauzate dureri fizice și psihice de o intensitate suficientă de a fi considerată tortură.

Colegiul consideră justă și concluzia instanței de apel că, temeiuri de a considera că părțile vătămate incriminează pe nedrept o persoană nevinovată nu sunt. Atât părțile vătămate cât și inculpatul au indicat la existența relațiilor normale, iar probe ce ar dovedi contrariu nu au fost administrate, or sentințele de condamnare a părților vătămate nu pot fi reținute în acest sens și până la momentul maltratării ei nu au înaintat pretenții față de inculpat.

Instanța de apel în opinia Colegiului întemeiat a statuat că Diacov T.T. și Diacov N.I. pe întreg procesul penal și-au susținut declarațiile incriminatoare indicând că Chițanu A.C. este persoana ce în cadrul Inspectoratului de Poliție Basarabeasca, în scopul recunoașterii furtului de bunuri, i-a lovit cu mâinile și picioarele cât și cu un obiect dur-contondent, cauzându-le dureri fizice, iar chiar dacă partea vătămată

Cerguța I.I. în instanța de fond a revenit asupra declarațiilor sale referitor la maltratare, el a indicat la influența psihică, menționând că inculpatul țipa la el. Tot aici corect s-a menționat că în instanța de apel Cerguța I.I. a explicat temeinicia schimbării declarațiilor în prima instanță, arătând că „în cazul în care spun de cele întâmpilate, vom fi bătuți și mai tare”.

Instanța de recurs constată corectitudinea reținerii instanței de apel în sensul că, la f.d. 6, 56 și 164 din vol. I sunt anexate plângerile făcute din numele lui Diacov T.T., Diacov N.I. și Cerguța I.I. pe faptul torturării lor de către Chițanu A.C., deci, argumentul că părțile vătămate nu au depus plângeri în privința inculpatului sunt declarative, iar pornirea urmăririi penale în baza art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal (în redacția Legii nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008) și art. 328 alin. (1) Cod penal nu este condiționată de depunerea plângerii de către partea vătămată.

Colegiul atestă și respingerea întemeiată de către instanța de apel a declarațiilor martorului Pitei P., deoarece el este una din persoanele în privința căruia procesul penal a fost disjuns prin ordonanța din 25 decembrie 2008 (f.d. 209, vol. I).

De asemenea, Colegiul consideră necesar de menționat corectitudinea concluziei instanței de apel, în raport cu criteriile de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, respectiv de gradul de pericol social crescut al faptelor săvârșite de inculpat, modul cum au fost comise, de datele și elementele ce caracterizează persoana inculpatului, pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, cu amendă în mărime de 150 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele afacerilor interne pe un termen de 2 ani, rezultată din aplicarea art. 84 alin. (1), 87 și 90 Cod penal, care este întemeiat individualizată.

Însă în același context, Colegiul atenționează că argumentul expirării termenului de prescripție pe capătul de învinuire bazat pe art. 328 alin. (1) Cod penal, invocat cât în cererea de apel, cât și în cererile de recurs ordinar, și-a găsit confirmare în speța dată, fapt ce duce la admiterea parțială a recursurilor declarate în acest aspect.

Astfel, Colegiul menționează că conform art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, (2) prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Sanțiunea art. 328 alin. (1) Cod penal, (în red. legii nr.985 din 18.04.2002), prevede amendă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3

ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Raportînd cele menționate la cazul supus judecării Colegiul atestă faptul că, fapta a fost comisă la 18 ianuarie 2006, iar decizia Curții de Apel Chișinău a rămas definitivă la 10 februarie 2014, astfel fiind depășit termenul de prescripție de 5 ani, fapt ce duce la liberarea inculpatului de pedeapsă penală pe capătul de învinuire bazat pe art. 328 alin. (1) Cod penal, de amendă în mărime de 150 unități convenționale.

În consecință Colegiul specifică faptul că, pe parcursul judecării recursului declarat s-a constatat că a expirat termenul prescripției de tragere la răspundere penală, instanța de recurs fiind obligată să libereze inculpatul de pedeapsă penală.

Cu privire la argumentele invocate de recurent prin care se solicită achitarea lui pe motiv că nu sînt administrate la dosar probe ce ar confirma vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunilor incriminate, și fapta comisă nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, deoarece instanțele de judecată și-au argumentat detaliat concluziile sale în acest sens.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul, Chițanu Andrei și avocații săi, Catană Victor, Cechir Viorelia, casează sentința Judecătoriei Cimișlia din 25 februarie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2014, în cauza penală în privința lui **Chițanu Andrei Constantin**, în partea aplicării pedepsei în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

În rest dispozițiile hotărîrilor adoptate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun